

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus Iuridico-Politicus De Iure Superioritatis Ac Summa Potestate Rom. Pontificis

Wesseling, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1662

8. De jurisdictione Summi Pontificis circa iudicium controversarium fidei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64514](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64514)

movetur, ut non etiam Apostolicæ San-
ctitati, id est, Summo Pontifici innotesce-
ret, *d. l. inter claras, §. reddentes*. Vide *Au-
rifod. verb. Ius Canon.*

C A P. VIII.

*De Iurisdictione Summi Pontif. circa
Iudicium Controversiarum Fidei.*

QUAMVIS Imperatori permissum fue-
rit, quæ sit recta Christianorum fides,
subditos edocere, ac de religione commo-
nifacere, *leg. docere, 3. C. de summ. Trinit.*
Et tardos Episcopos, & Ecclesiarum de-
fensores officii sui admonere, *Novell. 133.
cap. 5.* Iudicium tamen de doctrina fidei est
penes Episcopos venerandæ Sedis Summi
Apostoli Petri, non penes Imperatorem,
vel Reges Christianos: Nam à condito
ævo auditum non est, iudicium Ecclesiæ
ab Imperatore auctoritatem suam accepisse.
Neque Scriptura Sacra potest esse iudex
controversiarum fidei, quia iudex debet
omniñò certam in causa ferre sententiam,
*§. curare, 33. inst. de action. l. 1. & 2. Cod. de
sent. que sine cert.* Hoc autem non facit
S. Scri-

S. Scriptura, quæ nullibi in specie damnat horum, vel istorum errores. Unde patet, Principes in suis regnis non esse legitimos fidei iudices, in re quippe civili exploratum est, Regem in suo regno non habere exteriorem jurisdictionem, nec esse in suo regno supra Episcopos, & Pontificem, id est Regem esse supremum iudicem Ecclesiasticum, qui sua auctoritate à nullo alio in terris dependente possit convocare Synodos, iis præsidere, controversias circa fidem, & religionem iis dirimere, beneficia conferre, Episcopos constituere, & deponere, & similes actus religionis exercere, text. est *in Novell. 123. c. 21. §. 2.* Ius verò convocandi Universalis Concilii ad Summum Pontificem tanquam omnium primum pertinet. Licet enim Imperatores hoc sibi juris convocandi Concilium Universale antiquitus tribuere voluerint, *leg. nemo, 4. c. de Summ. Trin.* Tamen Valentinianus senior Catholicus Imperator rogatus ab Episcopis, ut Synodus convocaretur, respondit: Sibi, qui unus è Laicorum numero esset, non licere ejusmodi se negotiis interponere. Et ideo Sacerdotes, & Episcopi, quibus hæc curæ sunt,

P. 11

9.

seorsim per se convenient, Zozomen. in
tripartita lib. 4. c. 14. de vit. Constantin. Et
Novell. 123. de Sanctiss. Episc. c. 10. Iubemus,
 inquit Imp. unumquemque Beatum Archie-
 piscopum. & Patriarcham. & Metropolitam
 Sanctissimos Episcopos sub se constitutos in
 eadem provincia semel, aut secundo per sin-
 gulos annos ad se convocare, & omnes cau-
 sas subtiliter examinare, quas Episcopi, aut
 Clerici, aut Monachi ad invicem habeant,
 easque disponere, & super hoc, quicquid ex-
 tra Regulas à quacunque persona delinquitur,
 emendare. Suscipimus autem sancta 4.
 Concilia, sicut Sacras literas, id est, 318.
 Sanctorum Patrum, qui in Nicæna urbe
 congregati fuerunt, & 150. Sanctorum Pa-
 trum, qui in Regia urbe Constantinopo-
 litana convenerunt, & 200. SS. Patrum,
 qui in Epheso primo congregati, & 630.
 SS. Patrum, qui in Chalcedone convene-
 runt, &c. ait text. in d. l. inter claras, §. 3. &
 6. Cod. de Summ. Trinit. Hisce autem uni-
 versalibus, seu œcumenicis Conciliis Ec-
 clesiastici interesse debent, ut penes hos
 solos, non autem apud Imperatorem, vel
 laicos sit iudicium, ac diffinendi facultas,
leg. omni innovatione, 6. Cod. de SS. Eccles.

Et in Novell. 123. c. 21. Si, inquit Imp. Ec-
 clesiasticum negotium sit, nullam communio-
 nem habent civiles Magistratus cum ea
 disceptatione, sed religiosissimi Episcopi se-
 cundum Sacros Canones finem imponunt
 Ubi Imperator expressè decernit, Politi-
 cos, & seculares Principes non debere ad-
 esse, multo minùs præsidere in negotiis, &
 disceptationibus Ecclesiasticis, quia vult in
 ea re servari Sacros Canones, quibus cau-
 tum est, ut Episcopi, non autem Principes
 tractent controversias ad Ecclesiam perti-
 nentes. Et text. in l. inter claras, 8. in pr. C.
 de Summ. Trinit. Inter claras, inquit, Sa-
 pientia, ac mansuetudinis vestra laudes,
 Christianissime Principum, puriore luce tan-
 quam aliquod sydus irradiat, quod amore
 fidei, quod charitatis studio edocti Ecclesia-
 sticis disciplinis Romana Sedis reverentiam
 conservatis, & ei cuncta subiicitis, & ad eius
 deducitis unitatem. Et Novell. 6. quomod.
 oport. prin. Ubi dicitur Sacerdotium divi-
 nis Ministrare, Imperium verò humanis
 præsidere. Et licet olim ait Duaren. ipse in
 Prefat. de Sac. Eccles. Minist. Negligen-
 tibus Episcopis, ac Sacerdotibus leges ple-
 rumque ad gubernationem Ecclesiarum,
 &

P. 11

9.

& ritus Ecclesiasticos pertinentes ferrent, tamen ea veneratione Sacros illos Canones prosequerentur, ut ab eorum præscripto vix unquam sibi deflectendum esse dicerent. Et Iustinianus noster disertè ait, se ita leges scribere, ut Sacros Canones imitentur. Sed eò malitiæ mundus devenit, ut plurimi quoque Principes suos fidei iudices constituent, falsò putantes, hoc iuri divino fore consentaneum: Nam docent, & suos juramento fateri cogunt, Principes seculares esse in regnis suis, atque domiciliis suprema Ecclesiæ capita:

C A P. IX.

*De Iurisdictione, & Authoritate
Summi Pontificis circa fo-
rum causarum.*

TAmetsi ex dictis sufficienter pateat, personas Ecclesiasticas non esse trahendas ad iudicium seculare, sed causas Ecclesiasticas ab Ecclesiasticis, & Laicorum à secularibus dijudicandas, ac decidendas, per text. *in Novell. 123. cap. 21. §. 2.* Quia tamen leges de foro Clericorum nonni-